

Justitiedepartementet

Yttrande över promemoria med kompletterande förslag till SOU 2025:95 – Ett skärpt försörjningskrav vid anhöriginvandring

Er beteckning: Ju2025/02715

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Dalarnas län, härfter Länsstyrelsen, har i yttrandet över betänkandet *Skärpta villkor för anhöriginvandring* tillstyrkt utredarens förslag att försörjningskravet vid anhöriginvandring även fortsatt knyts till förbehållsbeloppet vid löneutmätning. Länsstyrelsen står fast vid den bedömningen.

Länsstyrelsen avstyrker därför promemorians förslag, eftersom en höjning av försörjningskravet bedöms kunna innebära att Sverige inte lever upp till EU-rätten och Sveriges konventionsåtaganden.

Länsstyrelsen vill även understryka att förslaget riskerar att få betydande negativa konsekvenser för kompetensförsörjningen i Dalarnas län. Länsstyrelsen bedömer att konsekvenser som redogjorts för i yttrandet *Skärpta villkor för anhöriginvandring* görs giltigt även med förslaget om höjt försörjningskrav. Det gäller framför allt konsekvenser för integrationen, jämställdhet och barn.

En redogörelse för dessa bedömningar återfinns nedan.

Avsnitt 3 Ett skärpt försörjningskrav

Länsstyrelsen *avstyrker* förslaget om Ett skärpt försörjningskrav.

Konventionella åtaganden

Genom familjeåterföreningsdirektivet (2003/86/EG) infördes en principiell rätt till familjeåterförening (se direktivets skäl 16 samt artikel 4). Av direktivet och EU-domstolens praxis framkommer att kraven medlemsstaterna får ställa upp måste ha särskilda syften för att vara tillåtna, åtgärder som har till syfte att begränsa möjligheten

till familjeåterförening är generellt sett inte tillåtna. Syftet med att tillämpa försörjningskrav ska vara att en person inte ska bli en börda för systemet genom att erhålla socialt bistånd.

Länsstyrelsen ser mot bakgrund av ovan en risk med att promemorians förslag kan strida mot direktivets syfte. I de fall anknytningspersonen uppbär försörjning i linje med normalbeloppet som beviljas vid försörjningsstöd kan familjen inte belasta systemet för socialt bistånd då inget ytterligare bistånd kan utdelas. Den av utredaren föreslagna nivån, att försörjningskravet fortsatt knyts till förbehållsbeloppet vid löneutmätning, bör säkerställa just detta.

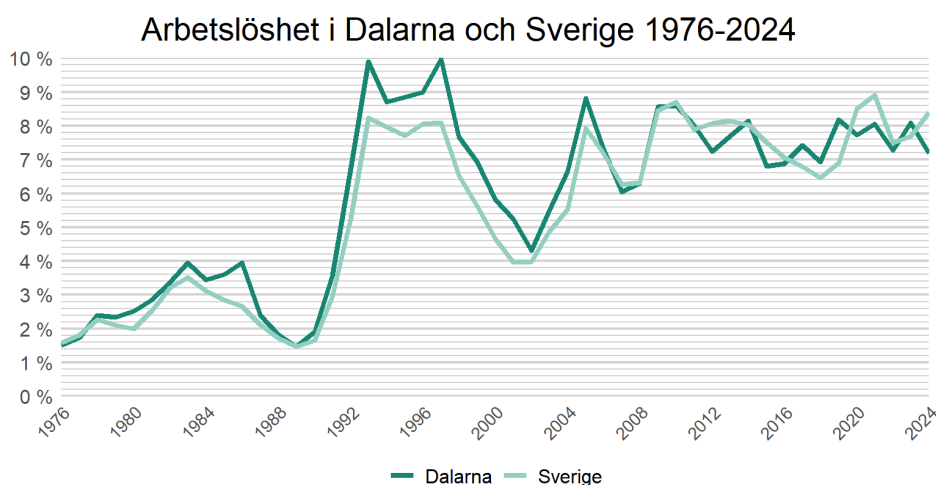
Det finns även andra föreslagna lagstiftningsåtgärder som syftar till att begränsa utrikes föddas möjlighet till ersättning från det svenska välfärdssystemet. I SOU 2025:53 *Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper*, föreslås att nyanländas rätt till bosättningsbaserade ersättningar i socialförsäkringssystemet ska begränsas. Sammantaget bör gällande försörjningskrav i samverkan med ovan förslag om kvalificering till välfärden leda till att familjeåterföreningen inte belastar systemet för socialt bistånd. Det vore därför oproportionerligt att införa ett höjt försörjningskrav.

Vidare anförs i promemorian att möjligheten till undantagsbestämmelser säkerställer att förslaget inte strider mot barnkonventionen och övriga konventionella åtaganden. Länsstyrelsen instämmer inte i den bedömningen, utan ser en risk med att undantagsbestämmelser bidrar till minskad förutsägbarhet och ökad risk för att fall bedöms olika med möjlig osäker rättstillämpning till följd. Mot bakgrund av ovan föreligger en risk för konventionskränkningar.

Regionalt perspektiv

Dalarna har den högsta försörjningskvoten i landet. Behovet av arbetskraft kan vara en av förklaringarna till att andelen arbetslösa i gruppen utrikes födda har halverats sedan år 2020 (Bild 1 samt i rapporten [Integrationen i Dalarna](#)). De senaste åren har stora förändringar skett i befolkningsprognoserna som innebär att Dalarna som län går från en tillväxt i befolkningen till en minskning. Det är primärt två orsaker som beskrivs vara anledningen till detta, sjunkande födelsetal och en mer restriktiv migrationspolitik. Utifrån de åtstramningar som hittills genomförts har länet sett konsekvenser med en befolkningsprognos som sjunker på en tioårsperiod, den nya politiken har gett önskad effekt (bild 2).

Ytterligare skärpningar kan följaktligen komma att få betydande negativa konsekvenser för kompetensförsörjningen och på sikt för välfärden och den regionala utvecklingen i Dalarna.

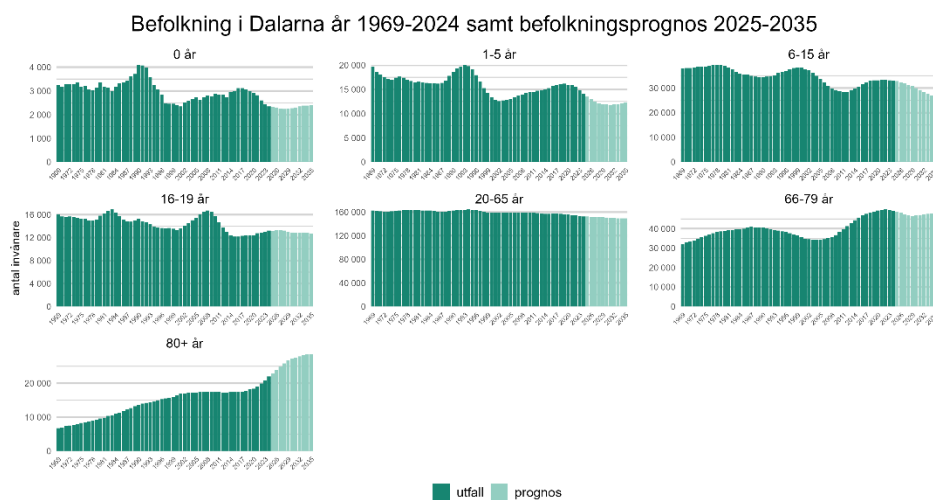

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna (AKU).

Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna.

Från och med oktober 2007 räknas även studenter som aktivt söker ett arbete och är villiga att ta jobb som arbetslösa. Fram till 2004, arbetslöshet i åldersgruppen 16-64 år, därefter 15-74 år.

Bild 1. Visar arbetslösheten i Dalarna och Sverige

Källa: Region Dalarnas egna befolkningsprognos från år 2025, bearbetning av Samhällsanalys, Region Dalarna. Prognosen för Ludvika kommun baseras på ett scenario som i allt väsentligt liknar den som Ludvika kommun själva tagit fram i deras scenario med medelstark tillväxt.

Bild 2. Visar befolkningen i Dalarna över tid samt en prognos fram till 2035

Konsekvenser för integrationen, jämställdhet och barn

Med ett skärpt försörjningskrav ökar sannolikheten att familjeåterförening skjuts upp. Internationell forskning visar att detta kan innebära påfrestningar för målgruppens mående och är ofta behäftad med sämre etablering på arbetsmarknaden och lägre inkomster.

En höjning av försörjningskravet motiveras i promemorian med minskad risk att anhöriginvandrare räknas som fattiga vid ankomst till Sverige och därmed ges goda förutsättningar för etablering. Länsstyrelsen instämmer inte i den bedömningen utan ser en risk med att förslaget kan få motsatt och integrationshämmande effekt. Som promemorian också beskriver kan ökade inkomstkrav innebära minskade incitament för nyanlända att delta i etableringsprogrammet, SFI eller annan utbildning, för att i stället fokusera på att få eller behålla en viss inkomst. Det finns även en risk att det kan leda till osunda beroendeställningar på arbetsmarknaden.

Länsstyrelsen delar bedömningen i betänkandet, att redan gällande försörjningskrav kan slå hårdare mot anknytningspersoner som är kvinnor eftersom det många gånger tar längre tid för nyanlända kvinnor att komma i egen försörjning. Vid ett höjt försörjningskrav kan konsekvenserna således bli än mer omfattande för just kvinnor.

Slutligen delar inte Länsstyrelsen promemorians bedömning att förslaget är förenligt med barnkonventionen och andra konventionella åtaganden. Det finns en övervägande risk att en höjd nivå av försörjningskravet kan bedömas oproportionerligt i förhållande till familjeåterföreningsdirektivets syfte och barns rätt till sina föräldrar.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helena Höij med integrationssamordnare Martina von Seth som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post dalarna@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Dalarnas län, 791 84 Falun, eller ring vår växel 010-225 00 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/dalarna.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/dalarna/personuppgifter